FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 198 CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, OCTOBER 10, 1950 LETO LII — VOL. LII.

VESTI IZ SLOVENIJE

V LJUBLJANI SO IMELE Ofarke obči zbor za rajon Božigrad - Šiška. Ko so raznašale vabila, so vsako članico že v naprej opozorile, da mora takoj izjaviti, če bo prišla na občni zbor ali ne. V primeru, da se občnega zbora ne bi mogla udeležiti, je morala vsaka pri priči napisati pismeno opravičilo in navesti tehten razlog za izostanek.

Udeležba je bila zaradi tega visoka, razumljivo, ker so nanj prišle tudi skoro vse one ženske, ki so se preje opravičile, da ne bodo mogle priti. Zato pa na občnem zboru ni bilo "potrebne sproščenosti in se diskusija sploh ni razvila." Še "bolj pa so se postavile" Ofarke v 19. rajonu, ki so pred občnim zborom kar javno govorile po okraju, da one žene, ki ne bodo prišle na volitve, ne bodo dobivale več življenjskih nakaznic.

Zaradi takega postopanja je seveda završalo med ženstvom. Komunistični tisk je zato takoj pohitel in objavil, "da tak način agitacije ruši ugled organizacije in deluje odbijajoče in da to nima nič skupnega z linijo komunistične partije in OF, ki neprestano povdarjata prav nasprotno, t. j. čim večje in neprestano raziširjanje demokracije ter strogo načelo prostovoljnosti pri vsem delu političnih organizacij." Pri teh besedah si trpeči narod doma pač ni mogel misliti drugega, kakor da je znova zaječal: "Gorje tistim, katere poučujejo o demokraciji in jim odmerjajo svobodo—komunisti."

V LJUBLJANI se je vršila proslava 50. letnice ustanovitve tamkajšnje gluhonemnice na Zaloški cesti. Postavil jo je deželni odbor, največ ustanovnih sredstev za njo, vse svoje premoženje okoli 53,000 goldinarjev, je pa zapustil za postavitev tega zavoda leta 1868 umrli ribniški dekan Ignacij Holzapfel, ki je pisal tudi slovenske pesmi. Objavljene so bile v "Kranjski čbelici" in "Zgodnji Danici."

MACARTHURJEV ULTIMAT. POGON V SEV. KOREJO

MacArthur je pozval predsednika severnokorejske vlade k predaji. — Ameriške in ostale čete so pričele prodirati v sovražnikovo ozemlje.

TOKIO. — General MacArthur je včeraj naznanil severnim Korejcem, da imajo zdaj zadnjo priliko za položitev orožja. Ob času, ko so južnokorejske čete že globoko v Severni Koreji in ko so že tudi prve ameriške čete prestopile 38. paralelo, je general MacArthur sporočil premierju Kimu Ill Sungu sledeče:

"Ako se v imenu vaše vlade nemudoma ne odzovete pozivu za predajo, bom podvzel v imenu Združenih narodov korake, ki jih bom smatral za potrebne, da se izsili odlok Zdr. narodov."

MacArthurjev dokončni ultimat je bil oddajan po radiju v Tokiju, nakar so ga oddajali po seoulskem radiu v vso Severno Korejo. Severni Korejci se morajo brezpogojno predati, ali pa tvegati totalno uničenje.

V ultimatu je vključena tudi resolucija Zdr. narodov, ki avtorizira združitev vse Koreje. Ta resolucija daje gen. MacArthurju polnomoč, da podvzame vse potrebne korake za stabilizacijo ali ustalitev Koreje, ki je bila razdeljena z 38. paralelo v komunistični sever in republikanski jug.

Priprave za zadnji udarec končane

General MacArthur je zdaj po vsej priliki pripravljen, zadati severnim Korejcem zadnji udarec, kadar koli se mu zazdi, ako bi le-ti še nadalje ignorirali njegov ultimat.

Več kot 40,000 njegovih vojakov, večinoma južnih Korejcev, je že preko umetno začrtane meje v Severni Koreji. Tretja južnokorejska divizija je že 90 milj globoko v deželi onkraj meje. Na zapadni strani korejskega polotoka so v soboto čete prve ameriške kavalerijske divizije prekoračile mejo ter brez vsakršne opozicije zavzele Kaesong odkoder prodirajo zdaj že dalje naprej.

Medtem pa se nadalje predajajo od vseh komunikacij odrezane komunistične čete v Južni Koreji. Doslej znaša število vojnih ujetnikov že nad 50,000; samo v zadnjih dveh dneh se je predalo 10,000 komunistov. Več kot tisoč teh je bilo zajetih, ko je bila v bližini Yongdonga popolnoma pobita skupina 2,000 komunistov.

Pričetek velikega vdora

TOKIO, 9. okt. — Danes je tisoče ameriških čet prevalilo korejsko mejo v svojem prodiranju proti Pyongyangu, glavnemu mestu korejskih komunistov, dočim so južnokorejske čete pričele napadati sovražnikovo vzhodno pristanišče Wonsan.

Kakih 40,000 ameriških vojakov, podprtih s tanki, letali in težkimi topovi, je predrlo korejsko "železno zaveso" na obeh straneh polotoka kakor tudi v njegovi sredini.

Prvi kavalerijski diviziji, ki se je proslavila s svojo junaško obrambo Teguja, je bila dana čast da je prva prekoračila 38. paralelo. Komunisti, ki niso doslej nudili skoraj nikakega odpora, so jo sprejeli z morilnim ognjem z okoliških hribov in poročila naznanjajo, da so izgube Amerikancev težke.

Vremenski prerok pravi:

Jasneje in topleje danes.

Tri na dan

Spet se pojavljajo razni preroki, ki hočejo posredovati pri Stalinu za mir, za svetovni mir, za trajni mir, od zdaj pa vse do sodnega dne.

* * *

Vse take bi naj poslali v norišnico, ker za drugam niso. Kaj vse so že počeli in klečeplazili okrog Stalina za mir. Na vsak način, seveda, jim je sladko govoril, nato pa ukazal izpad na Koreji.

* * *

Pa še vedno silijo vanj, tepci! V eni roki bombo, v drugi granato, edino na tak mir se zastopijo v Moskvi in takega jim nesimo pod nos, če hočemo dati svetu za vselej mir, res pravi mir.

KOREJA JE ZBUDILA AMER. VLADO

Izza napada na Južno Korejo so bile zvišane vsote za oborožitev Zedinjenih držav in zaveznikov.

WASHINGTON. — Armadni oddelek naznanja, da bo izdal 500 odstotkov več za oborožitev — za topove, tanke, municijo in drugo orožje — kot je bilo predvidevano pred korejsko vojno in pred oborožitvenim programom. Za oborožitev držav Atlantskega pakta pa se bo izdalo 400 odstotkov več kot je bilo prej odločeno.

Pred korejsko vojno se je nameravalo uporabiti za armado v fiskalnem letu 1951 približno $312,000,000, izza komunistične invazije Južne Koreje pa so to vsoto zvišali za $1,650,000,000, tako da znaša skupna vsota — $2,000,000,000.

Za oborožitev držav Atlantskega pakta se je nameravalo izdati v fiskalnem letu 1951 okoli $500,000,000, po komunističnem vdoru v Južno Korejo pa je bilo odločeno, da se v ta namen izda dodatno vsoto $2,000,000,000.

Amerikanci se v velikih krizah zatekajo k Bogu

Pretekla nedelja je bila "nedelja svobode" in cerkve so bile polne vernikov. — General Clay poziva Amerikance k molitvi.

"United Press" poroča, da se je po vsej Ameriki ljudstvo pričelo zatekati k Bogu v sedanji krizi. Ob tem duhovnem podvigu je bila zadnja nedelja proglašena kot "nedelja svobode." Voditelji vseh veroizpovedi so apelirali na vernike, naj se pridružijo moralnemu prizadevanju, da se razširi svoboda, kakršno imamo v Ameriki, po vsem svetu.

Verskim voditeljem se je pridružil na radijskem programu tudi general L. D. Clay, ki je apeliral na Amerikance, naj se pridružijo temu podvigu in naj v svojih cerkvah molijo za zmago in razširjenje svobode po vsem svetu.

Verski voditelji poročajo iz vse dežele, da so bile njihove cerkve v nedeljo bolj polne kot običajno. Ljudje, ki spoznavajo bolj in bolj grozote komunizma in njegovo zatiranje vseh svoboščin, postajajo vedno bolj ogorčeni in razočarani nad njegovimi metodami in se zatekajo k Bogu za razsvetlitev in rešitev, naglašajo verski voditelji.

Smrtna kazen za sabotažo v Kaliforniji

SACRAMENTO, Cal — Dne 6. oktobra je bila uzakonjena v Kaliforniji smrtna kazen za saboterje. Governer Earl Warren je podpisal predlogo, ki jo je sprejela na posebni seji pretekli mesec državna zakonodaja.

Zakon določa smrtno kazen za sabotažo ob času vojne ali ob času aktivnih vojaških operacij, kakršne so sedanje v Koreji.

Načrti komunistov napisani v ruščini in korejščini

Načrte so zaplenili ameriški marini v Oijonbu. — Severni Korejci nimajo dovolj vojaškega znanja za osnutek takih taktik.

TOKIO. — Severnokorejsko vojno povelje — to je temeljni načrt za napad na Južno Korejo — je bilo napisano v ruščini in korejščini.

Neki ameriški general je včeraj povedal, da so to originalno povelje našli in zaplenili ameriški marini pretekli teden v Oijonbu. General je dalje izjavil, da sta bili obe besedili — rusko in korejsko — podpisani v aprilu po generalu Kim Ill Soongu, severnokorejskem lutkarskem premierju.

Kljub Kimovemu podpisu je očitno, da so povelje zasnovali sovjetski častniki, zakaj nihče v korejski armadi nima dovolj vojaškega znanja za snovanje takih načrtov. Zaplenjeno povelje je v obliki več palcev debelega svežnja z natančnim seznamom uporabe posameznih bataljonov, stotnij in platonov.

Zakaj niso severni Korejci vzeli s seboj tega povelja, je zagonetka. Ameriški častniki so mnenja, da so načrti za severne Korejce zdaj brez vrednosti, poleg tega pa jim ni na tem, da bi še naprej zakrivali one, ki so jih pustili na cedilu.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

Seja Lige bo danes zvečer ob pol 8 v prostorih Slovenske pisarne na Glass Ave. Vabljeni poleg odbornikov tudi drugi člani in zlasti sodelavci pri ligini prireditvi ŽE ČRIČEK PREPEVA. . . v nedeljo 22. oktobra.

Vstopnice za Ligino prireditev "že črček prepeva" v SND v nedeljo 22. oktobra se dobe v Slovenski pisarni, v Oražmovi trgovini v SND ter v župnišču v Collinwoodu. Vstopnice so po $1.

Antonija Purkart (Holton, Mich.). Pošljite nam točnejši naslov. Pošta nam je pismo vrnila.

"HUMOR" današnje Slovenije

(Iz ljubljanskega "Pavlihe".)

Za varstvo živali

"Kaj bi ti napravil, če bi se ti v stanovanju zaredile miši in bi te zalila gnojnica iz stranišča?"

"Miši bi pobil, jamo bi pa izpraznil."

"Viš, odbor poslovalnice okrajnega magazina št. 5 v Prestranku je pa tako situacijo bolj enostavno rešil: preselil se je s štacuno vred pol ure daleč v neko vas in bo ostal tam, dokler se spet ne zarede miši in ne bo greznica polna."

STASSENOVO OSEBNO PISMO JOSIPU STALINU

Stassenovo pismo Stalinu je bilo izročeno sovjetski ambasadi v Washingtonu za izročitev sovjetskemu imperatorju. — Državni department izjavlja, da pismo nima "uradne inspiracije." — Stassen je pripravljen, odpotovati z delegacijo odličnih privatnih državljanov v Moskvo.

WASHINGTON. — Harold E. Stassen, bivši governer države Minnesote in aspirant za predsedniško nominacijo republikanske stranke leta 1948, je pisal premierju Stalinu osebno pismo, v katerem ga je vprašal za sestanek, da bi se ukrenilo kaj konkretnega za svetovni mir. Stassen mu je sporočil, da bi bil v tem slučaju pripravljen privesti s seboj v Moskvo štiri ali pet odličnih ameriških voditeljev, ki niso v nikaki zezi z ameriško vlado, ki nima tudi nobenega posla pri njegovi zadevi glede te zaželjene konference.

Vsebina pisma

Med drugim je Stassen navedel v svojem pismu Stalinu sledeče:

Zdaj je minilo tri leta in pol, kar sem razpravljal z Vami v Kremlju, kjer ste me na koncu najinih razgovorov povabili k ponovni konferenci v bodočnosti. Danes Vam pišem kakor sem Vam takrat tudi govoril — kot privatni državljan in kot član stranke, ki zdaj ni na krmilu v naši deželi.

Zdaj Vam pisem kako sem Vam takrat govoril, v interesu svetovnega miru, svobode in napredka za vse človeštvo, ne da bi nameraval vplivati na Vas v kakršnih koli nesporazumih ali kontroverzah, ki jih imate z Zedinjenimi državami, katera zadeva je popolnoma v rokah naših vladnih uradnikov.

Uresničene trditve

Kakor ste zdaj morda ugotovili, se je vse, kar sem Vam leta 1947 povedal o Zed. državah v najinem razgovoru, ki je bil objavljen v tisku v obeh deželah, uresničilo.

Zed. države so dokazale, kakor sem Vam zagotovil da bodo, da se naš ekonomski sistem razlikuje od Hitlerjevega in mu ni v ničemer enak, kakor ste Vi dajali razumeti.

Izjalovitev prizadevanj za dosego sporazuma za internacionalno kontrolo atomske energije, je zvišala svetovno napetost in trpkost. Sovjetska zveza je s prepovedjo obiska Rusije ameriškim dijakom in turistom in s cenzuriranjem ameriških poročevalcev še prispevala k temu nesporazumu.

Neskladnost izjav in dejanj

Na drugi strani pa ste se Vi izrazili, da si Sovjetska zveza želi svetovnega miru. Toda nemogoče mi je vsoglasiti to Vašo izjavo z agresijo v Severni Koreji, z odklonom sodelovanja Sovjetske zveze, da se konča agresija, s sovjetskim oboroževanjem vzhodne Nemčije in z drugimi nedavnimi akcijami Sovjetske zveze.

Zato Vam pišem to osebno pismo v prizadevanju, da se konča ta tok proti vojni in da se spremeni smer svetovnih akcij za dosego miru in človeškega

(Nalje na 3 stran)

Nasprotja polit. opredeljenosti med begunci v Južni Ameriki in Zedinjenih državah

Poleg demokratično usmerjenih beguncev v Argentini, so tam tudi reakcionarji, glavni med njimi dr. Ante Pavelič. — V Argentini je tudi dr. Celestin Jelenc, voditelj slovenskih socialistov.

Will Lissner poroča v listu New York Times, da je med evropskimi begunci v Argentini, ki so res demokratično usmerjeni in katerih beg je bil upravičen, tudi mnogo znanih reakcionarjev. Iz Hrvatske je pobegnil v Argentino znani voditelj hrvatskih Ustašev, "poglavnik" dr. Ante Pavelič, s katerim je prišlo v Buenos Aires tudi mnogo njegovih somišljenikov. Pavelič je eden onih maloštevilnih kizlingov, ki so utekli aretaciji in sodbi. Tukajšnji demokratični hrvatski begunci so dobili informacije, da ima Paveličeva skupina velike vsote denarja, ki jih je iztisnila iz preganjanih Židov in odnesla iz dežele.

To pa ne pomeni, da je argentinska vlada dala zavetišče samo reakcionarjem, ker je tam našlo zavetišče tudi mnogo slovenskih demokratičnih osebnosti, med njimi dr. Celestin Jelenc, voditelj slovenskih socialistov. (V Argentini je tudi dr. Anton Novačan, slovenski pesnik in pisatelj, o katerem je znano, da je bil vedno zelo demokratičnih in liberalnih nazorov. Ured.).

V Zed. državah so reprezentirani tudi zmerni slovenski separatisti, pravi poročevalec. — Njihova vodilna osebnost je dr. Ciril Zebot, profesor za ekonomijo in socialno vedo na Duquesne univerzi v Pittsburghu.

Iz raznih naselbin

Girard, O. — Zadnja sobota in nedelja sta bila za to naselbino zelo živahna dneva. V soboto večer smo imeli v Slovenskem domu "vinsko trgatev," kamor se je zbralo lepo število starih in novih naseljencev, kjer so se mudili v veseli družbi pozno v noč. — Ker jih pa več ostalo čez noč v Girardu, so se v nedeljo popoldne zbrali novonaseljenci na Dolčičevem vrtu, da se srečajo z brati Janez in Franc Sever, ki sta prišla v družbi Mr. A. Grdina iz Clevelanda. Nepopisno je bilo veselje, ko so se po dolgih letih srečali stari znanci in prijatelji, ki so se bili na begu iz domovine razšli v razna taborišča in se od takrat niso več videli.

AUBURN, Ill. — Dne 30. sept. je umrl Karol Divjak, str 61 let, dom iz Sevnice. Je dalj časa bolehal in bil 15. sept. tudi operiran. Tukaj zapušča ženo, dva poročena sinova in brata, v Kansasu sestro, v starem kraju pa več sorodnikov.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

V zadnje slovo—

Jutri večer ob 8 naj se zbere članstvo društva Slovenski dom št. 6 v Johnsonovem pogrebnem zavodu na 15314 McCauley Ave. blizu Lake Shore Blvd, da se poslovi od sestre Irene Jazbec. V četrtek ob devetih dopoldne naj se pa po možnosti udeležijo pogreba.

Zveza Najsv. Imena—

Slovenska Zveza dr. Najsv. imena ima redno četrtletno sejo v nedeljo 15. oktobra ob 2:30 popoldne v cerkveni dvorani v Barbertonu.

Baragova pratika—

Ce želite Baragovo pratiko, to zanimivo knjižico, ki bi jo morala imeti vsaka slovenska hiša pri roki v potrebi, jo lahko dobite za Newburgh in okolico pri Jakobu Resniku, 3599 E. 81. St. Pridite ponjo.

Drua obletnica—

V petek ob 7:00 bo v cerkvi sv. Kristine maša za pok. Mary Bricel v spomin druge obletnice njene smrti.

K molitvi in slovesu—

Clanice št.. 32 SŽZ so prošene, da pridejo v sredo večer ob 7:30 k molitvi in zadnjem slovesu za sestro Irene Jazbec v Johnsonov pogrebni zavod na 15314 McCauley Ave., v četrtek ob devetih zjutraj pa naj se udeleže pogreba, ki bo iz cerkve sv. Kristine na pokopališče.

Novi grobovi

Albert Zupancic

Kot smo že poročali, je v nedeljo popoldne nanadoma umrl na svojem domu, 980 E. 74 St. Albert Zupancic. Bil je star 51 let in rojen v Clevelandu. Zapušča ženo Anno, (prejšnje ime Hace), s katero se je nedavno poročil. Iz svojega prvega zakona ima dve hčeri, Mrs. Thelma Brodnik in Mrs. Betty Jackson v Daytonu, O. Zapušča tudi pet bratov: Louisa, Franka, Edwarda, Williama in Victorja, in tri sestre: Mary Zakovsek, Anna Rozman in Emily Ahlin. Bil je član društva Clairwoods št.. 40 SDZ. Pogreb bo jutri zjutraj (sreda) ob desetih in Zakrajškovega pogrebnega zavoda na Kalvarijo.

Poizvedovalni kotiček

Leban Štefan, ki je nekje v Kanadi, kamor je prišel 29. maja 1950 je prošen, da se zglasi na naslov: Jožežf Gorjup, c/o Ross Bridge R. R. 1, Palmerston, Ontario, Canada.

Kdor bi vedel, kje živi Anton Pazlar doma iz vasi Mlino pri Bledu, je vljudno prošen, proti povrnitvi stroškov, da sporoči na naslov: Pavla Perčič, Box 415, Biwabik, Minn. Kolikor je znano, je nekoč živel nekje v Wisconsinu.

NAJNOVEJŠE VESTI

TOKIO. — Južnokorejske čete so zavzele letališče v Wonsanu in se zdaj borijo na ulicah tega severnokorejskega vzhodnega pristanišča..

LONDON. — Sovjetska vlada je protestirala pri ameriški vladi, češ da sta dve ameriški letali preleteli sovjetsko mejo ter obstreljevali sovjetsko letališče, ki leži 60 milj od severnokoreske meje.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and English Editor: Mary Debevec
Editor in Chief: Anton Sabec; Mg. Editor: Frank A. Turek;
Associate Editor Vinko Lipovec

NAROČNINA

Za Zed. države $8.50 na leto; za pol leta $5.00; za četrt leta $3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $10.00 na leto. Za pol leta $6.00, za 3 mesece $3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States $8.50 per year; $5.00 for 6 months; $3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States $10 per year. $6 for 6 months, $3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908. at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act ofMarch 3rd 1879.

83 No. 198 Tues., Oct. 10, 1950

OCTOBER 1950

SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SA.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Korotan nisi pozabljen!

Slovenski Korotan

Na današnji dan pred 30 leti je ljudsko glasovanje odločilo usodo Slovenske Koroške.

Ob koncu prve svetovne vojne smo Slovenci upali, da se bo uresničila naša narodna zahteva po združenju in osvoboditvi celotnega slovenskega ozemlja. Do koder sega slovenska govorica sklenjeno naseljenega prebivalstva, tako daleč sega slovensko narodno ozemlje, ki naj se z ostalo Slovenijo vred priključi novi narodni državi, je bila naša zahteva. Na ozemlju cone A, za katero se je kasneje določil plebiscit je izkazovalo avstrijsko uradno štetje iz leta 1910. 49,000 to je 68.6% ljudi s slovenskim in 23,000, to je 31.4% prebivalcev z nemškim občevalnim jezikom. Pri tem naj povdarimo, da so tudi nemški viri potrjevali, da je število Slovencev večje, nego je priglašenih ljudi s slovenskim občevalnim jezikom. Štetje, ki so ga izvedle slovenske cerkvene oblasti, je izkazalo v prvi plebiscitni coni 68,000 Slovencev ter le 4,000 Nemcev. Slovenci so smatrali, da so spričo tolike slovenske večine v mestni okolici upravičeni zahtevati zase tudi Celovec kot upravno in gospodarsko središče kotline, kjer je bilo le 28,958 prebivalcev, od tega po občevalnem jeziku 25,582 Nemcev (uradno), dočim jih je slovensko štetje ugotovilo le 20,582, poleg 6,761 Slovencev. Slovenske aspiracije so se raztezale tudi še na ono slovensko ozemlje, ki je bilo slovensko še tja čez sredo 19. stoletja, pa se je ponemčilo šele odtlej, z Gosposvetskim poljem, kot najimenitnešim zgodovinskem središčem Slovenske Koroške. V tem celotnem ozemlju, ki se je potem razdelilo na plebiscitni coni A in B, je bilo po objektivnih znakih v letu 1910 Slovencev 90,000, to je 71% ter 36,000 ali 29% Nemcev, dočim je avstrijsko štetje po občevalnem jeziku izkazovalo od skupnega števila 125,900 prebivalcev le 43% Slovencev. Tudi ako računamo s tem, da se je od leta 1910 dalje ponemčevanje uspešno nadaljevalo, zlasti v okolici Celovca, pa da se je v desetletju posrečilo odnaroditi 10% slovenskega prebivalstva, bi bilo ob plebiscitu še vedno 81,000 to je 64% Slovencev ter 45,000 to je 36% Nemcev. Svoje zahteve po uveljavljanju narodno politične meje po sledeh mejnice iz srede 19. stoletja smo smatrali Slovenci kot tembolj utemeljene, ko je spričo italijanskega stališča ostalo v Avstriji slovensko prebivalstvo Ziljske doline pa okolice Beljaka, kjer je bilo po objektivnem kriteriju skupno 18,000 Slovencev. Prepričanje, da se bo na mirovni konferenci državna pripadnost odločala po objektivističnem načelu, je bilo med Slovenci toliko, da se niti ni pripisovala zadostna pažnja takojšnji uvedbi nacionalne uprave na Koroškem. Narodna vlada sprva ni hotela, da se s silo zasedejo meje, ker se je hotela izogniti prelivanju krvi. V Parizu so pa potem pri meddržavnih razmejitvah vzeli za podlago teritorialno stanje, ki se je ustalilo takoj po zlomu Avstro-ogrske.

Nalogo, da vojaško organizira Slovensko Koroško in jo priklopi Jugoslaviji je dobil 6. novembra 1918 stotnik Alfred Lavrič, ki je 19. novembra zasedel Borovlje. Takrat je bilo še mogoče zasesti Celovec in Južno Koroško, kakor sta si to zamislila Lavrič in Maister. Koroški Nemci so bili po izgubi vojne še zbegani in so pričakovali, da bodo Slovenci s podporo srbskih čet zasedli slovenski del dežele. Lavrič je sicer dobil v svojo oblast pokrajine južno od Drave, Vzhodno Koroško z Velikovcem je obvladal poročnik Fran Malgaj, vendar sta imela oba tako šibke posadke, da so jih Nemci, ki so se medtem hitro znašli na starega leta ponoči nenadoma napadli in skoro popolnoma pregnali iz dežele.

V nadaljnih bojih, ki so se vršili v januarju 1919, se je ponudila za posredovalca amerikanska misija, ki se je mudila tedaj na Dunaju. Ta je odpotovala na Koroško in je hotela iz zgolj gospodarskih razlogov potegniti demarkacijsko črto kar po vrhovih Karavank. Ljubljanska vlada je formalno razsodbo sicer preprečila, vendar je postalo poročilo komisije usodno za vso nadaljno bodočnost kot službena informacija za Wilsona. Saj je bilo šele po mnogih naporih mogoče doseči od vrhovnega sveta, da je razen odstopa Jezerskega in Mežiške doline privolil kvečjemu še v plebiscit za Celovško kotlino kot celoto. Jugoslovanski poslanik je pred svetom četvorice ugovarjal ljudskemu glasovanju, ki ga na Primorskem niso dovolili, usiljevali pa so ga nasproti Avstriji. V začetku meseca junija 1919 je prišlo iz domovine v Pariz posebno odposlanstvo, ki ga je 5. junija sprejel Wilson. Plebiscit se ni dal več preprečiti, poslanstvu je uspelo le to, da je bilo glasovalno ozemlje razdeljeno v dva pasova, od katerih je bil južni pod jugoslovansko, severni pod avstrijsko upravo.

V času pregovorov v Parizu je poveljnik dravske divizije general Smiljanič 28. maja 1919 začel prodirati na Koroško in v nekaj dneh zavzel ves njen slovenski del. 6. junija so jugoslovanske čete zasedle Celovec in dosegle staroslavno Gosposvetsko polje.

V tem je začela v Celovcu poslovati medzavezniška plebiscitna komisija pod skoraj izključnim vplivom Italije, ki je med Trbižem in koroškim Št. Vidom zbrala en cel armadni zbor. Prisotnost italijanske vojske je vplivala neugodno na ljudsko razpoloženje. Medtem, ko so Italijani z vsemi sredstvi podpirali Nemce, je bila beograjska vlada vsled težkega zunanjega in notranje političnega položaja vse preveč popustljiva do plebiscitne komisije. Ljubljanska vlada se s tem popuščanjem ni strinjala, toda ni imela nobenega vpliva na ravnanje jugoslovanskega delegata v plebiscitni komisiji. Osrednja vlada, celo v najvažnejših vprašanjih niti ni vprašala za mnenja, niti ni upoštevala nasvetov, ki jih je ljubljanska vlada iz lastnega nagiba poslala.

Nemci so agitirali predvsem z geslom, da se Koroška ne sme deliti, ker je ena sama gospodarska enota in bi vsak odcepljen del moral izhirati in propasti. Nemci so povdarjali, da fantom v Avstriji ne bo treba k vojakom, v Jugoslaviji bodo pa morali služiti kadrovski rok daleč kje na jugu. Narodna nezavednost velikega dela slovenskega prebivalstva, ki jo je zakrivilo dejstvo, da mu Nemci niso dovolili slovenskih šol, je vzrok, da smo Slovenci dne 10. oktobra 1920 izgubili koroški plebiscit: za Jugoslavijo je bilo oddanih 15,278 glasov, (41%), za Avstrijo pa 22,025 glasov (59%). Jugoslovanska vlada je kasneje zahtevala naj se določi za mejo Drava, ker se je več kot polovico občin južno odtod izreklo za Jugoslavijo, toda poslaniška konferenca v Parizu je to zahtevo zavrnila, dasiravno so se drugod pri podobnih plebiscitih pri razmejitvi ozirali na glasovalne izide po posameznih občinah.

Slovenci smo plebiscit za Slovensko Koroško od vsega početka odklanjali, kot žalitev in krivico in to s polno pravico, ker ni bil odrejen tudi glede politične pripadnosti slovenskega Primorja. Slovenci osporavamo veljavnost plebiscita, kot kriterija o politični pripadnosti Koroške, posebno iz razloga, ker so nanj vplivali razni činitelji, ki nimajo z narodnostjo nobenega opravka in ker so odločali pri glasovanju nagibi, ki so delovali samo v prvi povojni dobi, ki pa so že malo pozneje popolnoma izginili.

Boj za Slovensko Koroško se je nadaljeval skozi vso dobo do druge vojne, med njo in se bije tudi po njej. Tito je v imenu Jugoslavije postavil vprašanje avstrijsko-jugoslovanske meje na dnevni red ob priliki pogajanj za avstrijsko mirovno pogodbo. Njegovo zahtevo so odklonili najprej Zahodnjaki, kasneje pa tudi Sovjeti. Sicer mirovna pogodba za Avstrijo še ni podpisana, vendar je usoda Slovenske Koroške vsaj začasno odločena.

Slovenski narod ni v stanju, da bi se s silo uprl zahtevam in odločitvam velesil, vendar pa se nikdar in nikoli Slovenski Koroški odreči ne more. Znova in znova bomo ponavljali svojo zahtevo, dokler ne dosežemo za naše brate v Korotanu pravice, ki jim po vseh človeških in božjih postavah pripadajo.

Prosvetni večeri v Celovcu

Celovec, Avstrija. — V soboto 2. septembra zvečer, smo se prijatelji slovenske besede in slovenske pesmi zbrali v Mohorjevem domu. Veseli smo, da imamo spet prostor, kjer se moremo zbirati k prosvetnim večerom. Upamo, da bo postala sčasoma ta hiša spet ognjišče slovenske kulture in gibalo naše prosvete.

Večer je ob lepem številu poslušalcev otvoril prof. dr. Valentin Inzko, ki je pozdravil navzoče v imenu "Kulturnega odseka Narodnega sveta." S tem je otvoril prosvetno delo za leto 1950-51 in poudaril, da je to leto v znemenju velikih obetnic. Saj obhajamo 100-letnico ustanovitve Mohorjeve družbe, 150-letnico rojstva stebrov slovenstva: velikega Slomška dne 24. novembra 1950 in Franceta Prešerna na dan 3. decembra 1950. Naš namen v tem letu bo obnoviti zanimanje za našo kulturo in prinesti duha navdušenja v naše vrste.

Kakor so se naši predniki pred približno sto leti radi in z navdušenjem zbirali v bralnih in podobnih krožkih ob Slomšku, Ahaclju, Einspilerju, Majarju in drugih, tako tudi mi z veseljem zahajamo v Mohorjev dom! Vsak prosvetni večer naj nam bo nekaj zaželjenega, koristnega in prijetnega, kjer se bo širilo naše znanje in se bomo počutili lepo domače.

Vsi smo člani velike slovenske družine. Kot bratje in seste se med seboj podpirajmo, se bodrimo in kar je najbolj potrebno: skup' držimo! To je važno zlasti zato, ker smo Slovenci povsod razkropljeni. Posameznik pa se lahko izgubi, odpade od narodnega drevesa in je tako izgubljen.

Ob takih večerih se bomo tudi seznanjali z važnimi problemi, ki zadevajo slovensko skupnost na Koroškem. Kakšen boj divja proti slovenskemu pouku na osnovnih šolah! V nevarnosti je prosveta in sploh vse, kar je slovenskega. Nabirajmo si v prosvetnih večerih poguma slovensko stvar zagovarjati in jo braniti! Ljubimo svojo kulturo — stara je nad tisoč let! Naš jezik je lep, izbrušen; največji slovenski možje so z njim izražali svoja najlepša čustva Materi, domovini in Bogu so posvetili svoja velika dela, po katerih bodo ostali nesmrtni. Namen naših večerov pa je tudi, dati priliko to lepoto slovenske besede in pesmi spoznavati in ceniti.Zato Slovenci iz Celovca in okolice radi obiskujte te večere. Pripeljite drugič s seboj tudi tiste, ki jih danes ni med nami, a so tudi Slovenci!

In za konec naj vas povabim še k sodelovanju. Vsak nosi v sebi kak skrit talent, ki ga na teh večerih lahko pokaže. Saj moramo delati in prispevati vsi po Slomškovem geslu: Malo govoriti, velik delati, vse trpeti!

Nato je sledilo glavno predavanje o škofu Antonu Martinu Slomšku, kajti 1. prosvetni večer je bil združen s proslavo 150 letnice rojstva tega velikega Slovenca. V izklesanem, zanimivem predavanju nam je predavatelj predstavil škofa Slomška kot vzornetga kulturnega delavca, učitelja širokih ljudskih plasti in svetniškega duhovnika. Spoznali smo, kako je bilo njegovo življenje vseskozi samo žrtev, delo in skrb za narod in za njegov procvit. Sledili smo izvajanjem predavatelja in spremljali mladega Slomška iz njegove mladostne dobe v celovško bogoslovje, kjer se je začelo njegovo plodovito delo zlasti za koroške Slovence. Tudi on se je boril s hudimi ovirami, ki sta mu jih prizadejali cerkvena in posvetna oblast. Z vztrajnostjo in močno voljo je vendar mnogo dosegel. Postal je škof in je prenesel sedež lavantinske škofije iz št. Andraža v Maribor. S tem so bili štajerski Slovenci združeni v eni škofiji. Tudi to nam je znano, da je imel Slomšek važno zaslugo pri ustanovitvi Mohorjeve družbe.

Zadnje besede predavatelja da naj molimo za proglasitev Slomška svetnikom, naj nas zopet priganjajo k molitvi za dosego tega cilja. S Slomškovo pesmijo: "Preljubo veselje, oj kje si doma" je bil zaključen prvi del večera.

Nato nas je presenetil kvartet "Slavček" s svojo ubrano pesmijo. To so grla! Se in še bi jih poslušali. Nič nismo gledali na uro, ko so pa javili, da je konec, kar nismo mogli verjeti in smo v prijetnem razpoloženju in veseli pesmi še nekaj časa ostali skupaj.

Naša želja je, da bi mogli prisostvovati še mnogim tako lepim večerom. Naj živi slovenska pesem!

JOŽE GRDINA:

Iz bojev za Koroško

Trideset let je poteklo, odkar smo Slovenci z nesrečnim plebiscitom izgubili Koroško, zibelko slovenstva; eno in trideset let pa je poteklo, odkar smo Slovenci v družbi s Srbi osvojevali Koroško z orožjem. Med temi, ki so bojevali boj za osvobojenje Koroške, sem bil tudi jaz.

Dobra dva meseca potem, ko sem se vrnil iz ruskega ujetništva, sem bil že z drugimi vred poklican pod orožje. Prve dni maja je bilo poklicanih pet letnikov fantov in mož (1890-1894). Za marsikoga to ni bilo prijetno, ko se je le nekaj mesecev prej povrnil domov, bodisi s fronte, bodisi iz ujetništva. In zdaj zopet v boj! Pa ni kazalo drugače, kot iti. Naše vojake, kar jih je bilo na Koroškem, so Avstrijci nagnali, da so jo pobrali domov kar z orožjem. Imel sem priliko videti vojaka na cesti, z vso bojno opremo, pa ga vprašam: Odkod pa? Odgovor je bil: S Koroškega. Kmalu potem smo bili že poklicani. Komaj sem se malo počil od naporne poti, ki sem jo napravil iz daljnega kozaškega Dona na Ruskem, že sem spet nastopil pot k vojakom.

Lepo majnikovo jutro sem jo primahal v šentpetersko vojašnico, mojo staro znanko iz leta 1914, po vrnitvi iz Amerike. To pot sem se vrnil iz Rusije. Razlika je bila le v tem, da prvič nisem vedel, da bo skoro vojna, pa mi je bilo kljub temu tesno pri srcu. Kako bo pri vojakih? To pot teh skrbi ni bilo, kajti vojak sem že bil in za seboj sem imel bojišče v Galiciji in ujetništvo v Rusiji; pa sem nekako samozavestno stopil na dvorišče vojašnice, ki je bila že vsa polna fantov in mož, ki so se odzvali klicu domovine. Toliko jih v tej vojašnici nisem videl vse od tedaj, ko je Avstrija Srbiji napovedala vojno; takrat jih je bilo seveda še dosti več kot to pot in tudi prizori so bili tedaj precej drugačni. Živo so mi stopili pred oči prizori iz časa, ko sem stopal po hodniku vojašnice. Takrat Avstrija, zdaj Jugoslavija.

Ko se prijavim pristojni vojaški oblasti, me še pregleda vojaški zdravnik, ki me je samo premeril z očmi od pet do glave in bil sem potrjen za ponovno vojaško službo. Dodeljen sem bil topništvu ter šel z več tovariši vred v artilerijsko vojašnico.

V novi vojašnici smo se imeli kar prijetno, dosti boljše kot sem pričakoval; oficirji in moštvo — vse tako prijazno in domače, da me je kar minila slaba volja, ki se me je držala izprva. Komaj se iznebiš vojašnice, pa hajdi spet nazaj! No, pa kaj boš? Ko že kako. Sem prešel Galicijo, bom tudi Koroško, če Bog da! Da sem le zdrav! Kmalu sem bil kar dobro razpoložen, zlasti ko so mi dovolili, da sem jo lahko kmalu po prihodu v voješnico ubral po ulicah Ljubljane. Šikan ni bilo nobenih in je bilo tudi v tem oziru precej razlike med nekdaj in sedaj.

Po večdnevnem bivanju v Ljubljani pride ukaz: na Koroško! Uredili smo svoje stvari, topove in konje, pa hajd na vlak, ki nas je potegnil do Velenja na Štajerskem. Tam smo izstopili ter nadaljevali svojo pot peš do Slovenjgradca, kjer smo nekaj časa taborili na odprtem polju; pokrili smo topove z vejami, da bi sovražnik, ako bi prišel gledat z letali, videl le "grmovje" pa "drevje" in nobenih topov. Tako je taborila druga ljubljanska baterija pod poveljstvom nadporočnika Juvanca; na desno od nas je taborila celjska baterija, na levi pa mariborska. Celjska baterija je zvečer obstreljevala sovražnikovo pozicijo; vsi drugi smo pa molčali.

(Dalje prihodnjič)

K sodobnim svetovnim problemom

Sanje Moskve o Koreji so zopet samo sanje in še tiste precej v megli. Komunisti so v Aziji mnogo izgubili na ugledu. Sovjetskim satelitom so se odprle oči in spoznali so, da od Moskve ne morejo pričakovati pomoči. Svet vidi, da se Sovjetija izmiče svetovni vojni. Moskva se je igrala z ognjem in si je opekla prste.

Tako ima sojetska Moskva zopet eno polomijo več v svoj kredit. Prva polomija je bila na Grškem. Druga polomija — ko je Moskva nasprotovala Marshallovemu načrtu. — Blokada Berlina je bila tretja. Koreja četrta in največja.

Zato pa zdaj sovjetski delegatje pri Združenih narodih drug drugega prehitevajo z mirovnimi ponudbami in sugestijami. Jakop Malik je poln raznih nasvetov, vse za večen svetovni mir, se razume. Andrej Višinski ima zopet svoje nasvete. Ampak vsi ti nasveti in ponudbe za mir so prepozni. Mirovni pogoji za Korejo bodo taki, kakor jih bodo narekovali Združeni narodi. — Moskva je imela lepo priliko takrat, ko so bili Amerikanci malone pahnjeni s Koreje v morje. Takrat so imeli Sovjeti ves svet pri fraku. Kar poglejmo: komunisti so preplavili skoro vso Korejo, zraven Kitajska z močno armado, Sovjetska zveza sama do zob oborožena. Stalin bi samo mignil s prstom in svet bi zastokal pred komunističnimi hordami. Kajti kaj je pa bilo na drugi strani? Demobilizirana Amerika in nič drugega.

Takrat je bil čas za Stalina, da bi pričel tretjo svetovno vojno. Pa ki smo mu jo skoro ponujali, ko so Amerikanci zbili na tla rusko bojno letalo nad Korejo. Tak čin je navadno dovolj, da se začne vojna. Pa ni bilo nič. Ni bilo ruske zračne sile nad Korejo, ki bi lahko zmastila, kar je bilo tam Amerikancev. Ni bilo nikjer ruskih podmornic, da bi preprečile Amerikancem dovoz vojaštva in potrebščin na Korejo. Moskva je mirno gledala, kako so Amerikanci zmastili Korejo. Take prilike ne bo imela Sovjetija nikoli več.

* * *

Odslej bo blok tistih, ki so proti komunisom, večji, ne slabši. Svet vidi, da na strani komunistov ni odpora, ni zaupanja v lastno moč. Ameriška bojna sila bo vedno jačja. Armada Zapadne Evrope, 50 divizij, je gotova stvar. Ne bo prišla sicer čez noč, ampak prišla bo. V tej armadi bodo prej ali slej tudi čete Zapadne Nemčije. To je tako gotovo kakor amen v očenašu. Zapadna Evropa bo vedno močnejša za obrambo. Vojna na Koreji je pokazala potrebo.

* * *

Mnenje o Zed. državah je sedaj mnogo boljše, tako v Evropi kot v Aziji. Pred vojno na Koreji se je vsem zdela Sovjetija pravcati orjak proti Ameriki. — Amerika je bila vsem predaleč in prepočasna. Azijati so bili nekako resignirani in so čakali voljno na prihod komunistov. Ko je začel MacArthur zmagovati na Koreji, se je vse namah spremenilo. Kaj bo Moskva! — Kje je pa njena pomoč Koreji, ki jo je vendar Moskva zdrezala v vojno?!

* * *

Vojna na Koreji in njen žalostni konec za komuniste bo močno vplivala na moskovske satelite po vsem svetu. Da bi Moskva samo ukazovala, sateliti pa da bi se tepli in umirali, ne bo šlo več.

Kitajski komunisti vidijo na Koreji svarilno znamenje, naj se ne zamešajo v vojno z Amerikanci, ni zdravo.

Komunisti v Indo-Kini si bodo tudi dvakrat premislili, preden bodo ubogali Moskvo in napadli francoske in ameriške čete tam.

Komunisti v vzhodni Evropi si bodo zdaj dobro premislili, preden bodo napadli Jugoslavijo, kakor bi rad Stalin. Kar so dobili komunisti na Koreji, kaj takega je v zalogi tudi zanje, si mislijo. Moskva izgublja prestiž in vdane sužnje, ki spregledujejo.

* * *

Na Dunaju so poskušali komunisti napraviti zmedo, da bi odvrnili oči sveta od Koreje. Pa se jim ni posrečilo, čeprav so imeli vso podporo od Sovjetov, čeprav ne odprto. Komunisti so hoteli izvesti splošno stavko, obenem bi se pa polastili vlade. Ampak pametni avstrijski delavci niso nasedli, nekaj bolj nasilnih rdečkarjev so naklestili in vstaje na Dunaju je bilo konec. Zavezniškim četam niti ni bilo treba poseči vmes.

* * *

Berlinčane bolj skrbi zima kot pa komunisti. Že zdaj je do 30 odstotkov ljudi brez dela, na zimo jih bo še več. Nekateri že resignirano govorijo, da bo Berlin počasi izumrl. Vsak gleda, kako bi se preselil kam na zapad. — Ampak Amerikanci bodo tam, dokler bo kdo. Berlin je glavna straža za Zapadno Nemčijo pred ruskimi boljševiki.

Lažje jeste, boljše izgledate

SE BOLJŠE POČUTITE

Ni Vam treba biti slabotni in "doli med izmečki" vsled navadne zaprtnice in njenih simptonov! Vi ste lahko ravno tako pametni kot tisoče drugih, ki že od leta 1887 poznajo in uživajo to slavno želodčno-toniko, odvajalno pripravljeno, Trinerjevo Grenko Vino. Ta znanstvena formula je pripravljena is posebno zbranih naravnih korenin, zelišč in raznega cvetja. Deluje prijazno, gladko in gotovo pri odstranitvi raznih zaostankov v črevesju. Nabavite si steklenico Trinerjevega Grenkega Vina še danes in preskusite njegove čudovite dobrote sami. (Opomba: ako vam ni mogoče dobiti Trinerjevega vina v vaši bližnji prodajalni, tedaj pošljite $1.50 z naslovom vašega prodajalca, na naslov: Jos. Triner Corp., 4035 W. Fillmore, Chicago, in vaša 13 oz. velika steklenica Trinerja, vam bo odposlana poštnine prosto).

Trinerjevo Grenko Vino

M. S. M. S. M. S. M. S. M. S.

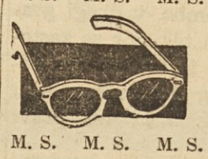

Nove vrste POSTREŽBA za to okolico Pazite na oglas

M. S. M. S. M. S. M. S. M. S.

KANADSKA
AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
FOR Freedom AND Justice...
AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY
SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

VABILO.

Cerkveni odbor za gradnjo slovenske cerkve v Torontu Vas vljudno vabi, da se udeležite veselice s plesom, ki jo priredi v soboto 14. oktobra t. l. v cerkveni dvorani karmelske cerkve v Torontu (Mount Carmel, St. Patrick St. — Dundas care).

Začetek ob 6 uri zvečer.

Dano je dovoljenje za točenje alkoholnih pijač.

Na sporedu je tudi srečolov.

Vstopnina znaša za moške $1.00 za ženske 50c.

Čisti dobiček je namenjen za gradnjo slovenske cerkve.

Na veselo svidenje!

Cerkveni odbor.

Dragi ameriški rojaki!

Gotovo ste brali v "Ameriški Domovini," da smo se Slovenci v Kanadi odločili, da si postavimo prvo slovensko cerkev in cerkvno dvorano v Torontu, ki je po drugi svetovni vojni postal središče Slovencev v Kanadi. V tem mestu živi sedaj okrog 500 slovenskih rojakov, med njimi je nad sto starih naseljencev, drugi so novi priseljenci, ki so jih povojne razmere prisilile, da so iskali zavetja v tujini.

Da sta nam lastna slovenska cerkev in cerkvena dvorana potrebni, o tem smo prepričani mi sami. Vemo pa, da z nami enako mislite tudi vsi ameriški rojaki. Saj ste tudi Vi kmalu po svojem prihodu v Ameriko spoznali potrebo lastne slovenske cerkve in ste v nekaj desetletjih ustanovili lepo število slovenskih župnij po vsem ogromnem ozemlju Združenih držav.

Slovencem v Kanadi se kaj takega v preteklosti ni posrečilo, zato se jih je tukaj mnogo izgubilo, odtujili so se verskemu življenju ali pa so svojo katoliško vero celo popolnoma zavrgli. *Te rojake hočemo s svojo slovensko cerkvijo v Torontu najprej pritegniti, da bodo zopet postali dobri katoličani.*

Pa tudi novi slovenski priseljenci vedo, da se bodo versko in narodno mogli ohraniti samo tedaj, če bodo imeli svojo lastno cerkev s slovensko službo božjo.

Iz teh razlogov smo se odločili, da gremo na delo. Zato smo letos dne 5. marca izvolili poseben cerkveni odbor, ki ima nalogo, da čimprej postavi v Torontu slovensko cerkev, *ki bo prva slovenska cerkev v Kanadi sploh.*

Odbor se je takoj predstavil torontskemu nadškofu in kardinalu in je bil pri njem nadvse ljubeznivo sprejet. Kardinal je dal odboru vsa potrebna dovoljenja in njegovemu delu svoj blagoslov. Naročil je, naj takoj začnemo zbirati potreben denar.

S kardinalovim dovoljenjem in z njegovim blagoslovom smo šli na delo.

Dobro pa se zavedamo, da je velika večina izmed nas šele prišla v Kanado, kjer si s trudom in varčnostjo postavljamo nove domove. Zato smo denarno še prešibki, da bi mogli samo s svojimi lastnimi sredstvi doseči svoj veliki namen, slovensko cerkev.

Prepričani smo, da tudi Vi, dragi naši ameriški rojaki, spremljate naše začetniške težave, *zato nas boste razumeli, da smo primorani trkati tudi na Vaša verna in dobra slovenska srca in Vas prositi, da nam priskočite na pomoč s svojo podporo in s svojimi denarnimi prispevki.*

S svojo prošnjo se obračamo do poedinih Slovencev in do slovenskih organizacij v Ameriki, cerkvenih, kulturnih in podpornih.

Ne ustrašite se naše prošnje. Saj Vas prosimo pomoči samo sedaj na začetku našega dela. *Pomagajte nam, da bomo prišli do svoje lastne slovenske cerkve, potem jo bomo že sami vzdrževali.* Vsak začetek je težak. Zato sedaj potrebujemo Vaše pomoči.

Imena vseh darovalcev in dobrotnikov bodo zapisana v zlato knjigo in vložena v temeljni kamen ali pa pod glavni oltar, na katerem bo kraljevala podoba Marije Pomagaj z Brezij, ki ji bo naša cerkev posvečena.

Obenem se bo *v novi cerkvi vsako prvo nedeljo v mesecu brala sv. maša za vse dobrotnike,* ki so jo pomagali zidati.

Seznam darovalcev pa bomo tudi sproti objavljali v "Ameriški Domovini."

Če bi se zgodilo, da bi iz katerega koli vzroka do zidanja slovenske cerkve ne prišlo, *bomo vsem darovalcem denar vrnili.* Zato bomo vsakemu izmed njih poslali potrdilo o darovani vsoti.

Prosimo Vas, da bi svoje velikodušne darove pošiljali na naslov: Mr. Anton Grdina, Sr., N. A. Bank, 6131 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio, ki je bil tako ljubezniv, da je na našo prošnjo z velikim veseljem prevzel pobiranje prispevkov v Združenih državah, kakor Vam je to sporočil tudi v "Ameriški Domovini." On sam pa je nabiralno akcijo otvoril s primernim darom.

Bog in Marija Pomagaj naj Vam poplačata vsak, tudi najmanjši dar.

Dr. Jakob Kolarič C. M.
slovenski dušni pastir v Torontu;
George Mihelich, predsednik; Florence Muhvich, tajnica;
Blaž Potočnik, blagajnik.

NAZNANILO KANADSKIM SLOVENCEM!

Vsem našim naročnikom po širni Kanadi naznanjamo da je blagovolila prevzeti zastopstvo za Ameriško Domovino naša odlična Slovenka, gdč. Anica Dolenc.

Kanadski naročniki, novi in stari, naj torej pošiljajo naročnino za Ameriško Domovino na njen naslov. Dopise, premembe naslovov pa še nadalje na upravo Ameriške Domovine, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3 ,Ohio, USA.

Za vse informacije in nasvete, najsi bo glede lista ali kaj drugega se rojaki v Kanadi lahko obrnejo na gdč. Dolenc. Njen naslov je:

MISS ANICA DOLENC
Ontario Hospital, 1007 Lakeshore Road
New Toronto, Ontario, Canada

STASSENOVO OSEBNO PISMO JOSIPU STALINU

(Nadaljevanje s 1. strani)

napredka. Smernic Sovjetske zveze se ne bo sodilo po njenih besedah, temveč po njenih dejanjih.

Volja in moč Zedinjenih držav

V svrho Vašega razumevanja položaja Vam povem, da ko vam vaši svetovalci sedaj govorijo, da bodo Zed. države doživele ekonomski zlom, če bodo prisiljene izvajati dolgotrajni oboroževalni program, se motijo. Siguren sem, če se bo oboroževanje moralo nadaljevati, tedaj Zed. države lahko tekmujejo s Sovjetsko zvezo deset, dvajset let, pa tudi indefinitivno, ne da bi se jim bilo bati ekonomskega razsula. Naši delavci, naša industrija, naši farmarji, vse naše ljudstvo v naši svobodni družbi pod našim modernim ljudskim kapitalizmom se vedno bolj in bolj uče modernih metod proizvodnje, v katerih dosegajo čudovite rezultate.

Edinost ameriškega ljudstva

Dalje Vam povem, če Vam Vaši svetovalci zatrjujejo, da je ameriško ljudstvo razdeljeno in medsebojno sprto ter da bo to oslabilo Zed. države, se zopet motijo. Nobeni naši prepiri in razlike ne bodo prizadeli prizadevanj naše oborožitve, naše skupne proizvodnje ali splošne mobilizacije naše dežele.

Izjalovitev komunističnih prizadevanj

Ako Vam Vaš isvetovalci pripovedujejo, da bodo komunistične organizacije v tej deželi podminirale našo ekonomsko in vojaško moč, so spet v zmoti. — Kakor hitro bodo člani komunističnih strank začeli kazati takšne namene, jih bo ameriško ljudstvo naglo ustavilo.

Ako Vam Vaši svetovalci pripovedujejo, da naši mladi možje ne bodo spet oblekli vojaških uniform in da se ne bodo borili, se motijo. Čeprav mrzijo vojno, bodo mladi možje Zed. držav, veterani in neveterani, nemudoma oblekli uniformo ter se pridružili ostalim Zdr. narodom v obrambi miroljubnih narodov sveta ter porazili vsakogar, ki bi pričel tretjo svetovno vojno.

Amerika ne bo neizzvana napadla Sovjetske zveze

Ako Vam Vaši svetovalci pripovedujejo, da utegnejo Zedinjene države brez izziva in vzroka napasti Sovjetsko zvezo, se motijo. Ako ne bodo ne Sovjetska zveza ne kaka druga komunistična država, ki je pridružena Sovjetski zvezi, izzvale agressije, tedaj ne bi ljudstvo Zedinjenih držav nikoli podpiralo ali dovolilo vojno proti Sovjetski zvezi. Ameriško ljudstvo goji prijateljsko občutje do ruskega ljudstva in še ni pozabilo ogromnih žrtev ter junaških borb ruskih armad v naših skupnih zmagah nad Hitlerjevimi nacijskimi silami.

Sklep

Zato Vam pišem in Vas prosim, da spremenite politiko Sovjetske zveze v smernice miru in svobode človeštva. Nehajte napadati cerkve na Balkanu. — Odprite svoje meje turistom, trgovcem in dijakom ter povečajte svobodo vseh ljudstev v državah, ki jim vladajo komunisti.

M. S. M. S. M. S. M. S. M. S.
Pazite za naznanilo ?
NOVA POSLUGA v naselbini
M. S. M. S. M. S. M. S. M. S.

NAJHITREJŠA IN NAJBOLJ SIGURNA AGENCIJA ZA POŠILJANJE PAKETOV V JUGOSLAVIJO!

V REKORDNEM ČASU OD 6 DO 15 DNI PREJME PREJEMNIK V JUGOSLAVIJI NAŠE POŠILJKE

Mi resnično garantiramo, da prejemniki ne bodo imeli nikakršnih stroškov. Naše cene vključujejo vse stroške za dostavo do najbližje železniške, parobrodne ali poštne postaje prejemnika v Jugoslaviji, kakor tudi zasiguranje v slučaju polne ali delne izgube pošiljke.

VPRAŠAJTE ZA CENIKE ZA OSTALE VRSTE PAKETOV

Paket št. 1 — $14.50
5 lbs sirove kave
10 lbs sladkorja
10 lbs riža
5 lbs spaghetti
5 lbs svinjske masti
5 lbs mila za pranje

Paket št. 2 — $14.25
20 lbs bele moke
5 lbs sirove kave
10 lbs sladkorja
5 lbs mila za pranje
5 lbs svinjske masti

Paket št. 3 — $14.25
5 lbs sirove kave
10 lbs sladkorja
5 lbs riža
10 lbs spaghetti
5 lbs svinjske masti
5 lbs mila za pranje

Paket št. 4 — $13.75
5 lbs. sirove kave
1 lb. čaja
10 lbs. sladkorja
10 lbs. riža
5 lbs. mila za pranje

Paket št. 5 — $10.00
4 lbs. sirove kave
1 lb. čaja
5 lbs. sladkorja
2 lbs. čokolade
1 lb. kakao
2 lbs. mleka v prahu

Paket št. 6 — $21.00
10 lbs. sirove kave
10 lbs. sladkorja
10 lbs. riža
10 lbs. spaghetti
10 lbs. svinjske masti
10 lbs. mila za pranje

Najfinejša BELA MOKA	v močnih vrečah, po 100 funtov	$10.50
Najfinejša BELA MOKA	v močnih vrečah po 50 funtov	$5.75
BELA—KRUŠNA MOKA	v močnih vrečah po 100 funtov	$9.75
Sveža KORUZNA MOKA	v močnih vrečah, po 100 funtov	$9.00
FIŽOL (White Kidney Beans)	v močnih vrečah po 25 funtov	$4.00
SVEŽA JAJCA	100 komadov v zabojih	$7.00
JEŠPRENJ (ječmen)	v vrečah po 25 funtov	$5.50
GRES (farina)	v vrečah po 25 funtov	$6.50
SLADKOR	v močnih vrečah po 50 funtov	$11.00
Čista SVINJSKA MAST	v kantah po 55 funtov	$20.00
Prvovrsten RIŽ	v močnih vrečah po 50 funtov	$11.00
SOLATNO OLJE	v kantah po 5 kg.	$9.50
SIROVA KAVA	v močnih vrečah po 25 funtov	$22.50
ŠPAGETI	v zabojih po 50 funtov	$12.50
BAKALARA	20 funtov	$14.00
MILO ZA PRANJE	v zabojih po 63 funtov	$17.50
Prvovrstna BUKOVA DRVA ZA KURIVO	2200 funtov	$20.00

Naročite jih že sedaj za jesen in zimo!

BICIKLI, s pumpo, zvoncem in taško.. .....ženski $45.00, moški $47.50

ŽENSKE NYLON NOGAVICE, jamčene prvovrstne kakovosti; dostavljeno na vsaki postaji v Jugoslaviji. 3 pare v zavoju.....$5.00

Paket št. 7 — $18.00
4 lb. šunke (v roli)
5 lbs. svinjske masti
2 lbs. zimske salame
2 lbs. sirove kave
10 lbs. bele moke
2 lbs. čokolade
5 lbs. sladkorja

Paket št. 10 - $33.00
10 lbs. šunke
8 lbs. mesnate slanine
4 lbs. zimske salame
4 lbs. svinjskih reber
6 pak. noodle soup
½ lb. črnega popra
½ lb. rdeče paprike

Lahko naročite vsako količino:
PRVOVRSTNE ŠUNKE in zimske SALAME po $1.25 ft.
Prekajene SVINJINE in mesnate SLANINE po $1 ft.

AKO ŽELITE DRUGAČNE VRSTE PAKETE—OBRNITE SE NA NAS!
POŠLJITE NAROČILA, PISMA, DENARNNE NAKAZNICE ALI MONEY ORDRE NA

EXPRESS TRADING CORP.
27-18 40th Avenue Long Island City 1, N. Y.
TELEFON: STILWELL 6-9083

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

ŽENSKE IN MOŠKI
ZA ČIŠČENJE URADOV — NOČNO DELO
Dobra plača od ure
Zglasite se od 12 P.M. do 12 A.M.
Aetna Window Cleaning Co.
1430 E. 27 St., vogal Superior Ave.
(199)

Postrežnica
Delo dobi izvežbana postrežnica (waitress), znati mora slovensko in angleško. Zglasite se na 7904 St. Clair Ave. (200)

MALI OGLASI

Farma naprodaj
73 akrov obsegajoča Alfalfa farma z moderno hišo, 10 sob, v Madison, Ohio se proda. Zmerna cena. Za pojasnila pokličite H. Felber Jr. MA 1-3270. (X)

Stanovanje iščeta
Mati in sin iščeta stanovanje s štirimi sobami, s furnezom; v okolici St. Clair Ave. med E. 50. do E. 80. St. Kdor ima kaj, naj pokliče LI 1-2064. —(198)

Išče stanovanje
Mož in žena z 2 otroki nujno rabita 4 ali 5 sob kje na vzhodni strani mesta. Kdor ima kaj, naj pokliče ON 1-0317. (199)

Hiša naprodaj
Naprodaj je hiša na 1012 E. 64. St. za 3 družine, vsako stanovanje po 4 sobe, spodaj podi iz trdega lesa in kopalnica, v ostalih 2 stanovanjih samo stranišča, 2 garaži; najemnine mesečno $57.50. Lastnik je izven mesta in mora prodati. Se lahko ogleda po 5:30 popoldne ali ob sobotah. Za nadaljna pojasnila vprašajte pri
Ann Eging Realtor
112 E. Park St.
Chardon, Ohio
Tel. Chardon 5-7671
(201)

Lot naprodaj
Proda se lot 60x205 v Richmond Heights. Cena $800.00. Za pojasnila pokličite KE 1-1067. (201)

Oprema naprodaj
Proda se omara za meso, omara za zelenjavo, malin za meso in tehtnica. Za pojasnila pokličite MI 1-1523. (200)

Pod ceno se proda
7 sob hiša, 4 spalne sobe, furnez na plin, garaža; v lepem kraju, blizu šole in cerkve. Za pojasnila vprašajte pri
Fr. Mack Broker
6603 St. Clair Ave. EX 1-1494
(200)

Opremljena soba
V najem se odda opremljena soba za žensko. Vprašajte na 962 E. 237. St.

Trgovina naprodaj
Delikatesna trgovina s 4 sobnim stanovanjem in kopalnico na 6101 Glass Ave. se proda. Dobro založena in cena je zmerna — $3,500. Vprašajte na gornjem naslovu. (202)

Pedestrian Protection

DRIVERS! SCHOOL'S OPEN.. WATCH FOR CHILDREN

With the opening of school thousands of children are crossing city streets walking to and from school. Many of these children are walking alone for the first time. Always be watchful for them—especially in school areas.
—AAA Safety Feature

Dekle za splošna pisarniška dela, znati mora stenografijo (Shorthand); jako fini delavski pogoji; prednost ima dekle iz te okolice. Zglasite se pri
The Nock Fire Brick Co.
1243 E. 55. St.
—(198)

MACHINE OPERATORJI
Dobra plača od ure
Stalno delo podnevi
ali ponoči — overtime
CUYAHOGA SPRING CO.
10252 Berea Road
(199)

Radial Drill Press
Milling Machine
Engine Lathe
Machine Repair Men
"Set up" in operiranje svojega stroja.
Visoka plača od ure.
Employment urad odprt dnevno od 8:30 a.m. do 4 p.m.
Ob sobotah od 8 do poldne.
The Cleveland Pneumatic Tool Co.
3781 E. 77 St.
(blizu Broadway)
(198)

General Factory Work — Male
1st and 2nd shift — hourly rate
2nd shift bonus
Container Corp. of America
12401 Euclid Ave.
(198)

BOX NAILERS
DRILL PRESS OPERATORJI
ŽAGARJI
BARVARSKI POMOČNIKI
Dnevni šiht, plača od ure in čez čas.
PICKER X-RAY CORP.
17325 Euclid Ave.
(198)

Sprejme se
Sprejme se srednje star zakonski par, moški za delo na vrtu, žena za hišna dela. Dober dom in stalna plača. Za pojasnila pokličite MU 1-9336 ali se zglasite na 12023 Lake Shore Blvd.

Moški pomočniki za splošna tovarniška dela
Visoka plača od ure in za nadurno delo (overtime)
Columbia Metal Stamping Company
11900 HARVARD AVE.
(202)

Ženske pomočnice punch press operatorice
plača od kosa in garantirana plača od ure
Columbia Metal Stamping Company
11900 HARVARD AVE.
(202)

M. S. M. S. M. S. M. S. M. S.
Da vam bolje POSTREŽEMO
prihajamo iz "downtown" v naselbino
M. S. M. S. M. S. M. S. M. S.

FRAN DETELA:

ZBRANI SPISI

VELIKI GROF

Zgodovinski roman

Učencev je stanovalo mnogo v šolskem poslopju, ki so ali plačevali hrano učitelju in se imenovali "astentes", ali pa so se učili na mestne stroške in se nazivali "mendicantes." Strogo nadzorstvo je držal nad živo mladino sukcentor; šiba je pogosto pela in kdor je v šoli izpregovoril kako slovensko ali nemško besedo namesto zapovedane latinske, je moral nositi "osla" toliko časa, dokler se kak součenec ni enako pregrešil.

Da je bil magister učen mož, ni kazala samo dolga brada, ki je padala po njegovem črnem talarju; povedal bi bil tudi lahko doktor Hajdinger in menihi, patri minoriti, ki so mnogo občevali z možem. Njegovo ime izpeljuje naš zgodovinar iz latinske besede "petax", češ, ker je bil mož lakomen. A ker smo prav istega zgodovinarja zasačili, ko je besedo "župan" tolmačil iz "Hispanus", dalje, ker ima 'petax" kratek "e", izvrstni latinec Petacij pa je, kakor bomo kmalu videli, svoj "e" vedno dolgo meril, upali bi si ugovarjati našemu učenemu viru. In če utegnemo, bomo dokazali iz sanskrita in staroslovenščine, da se za Petacijem morebiti skriva kak slovenski 'petak". Toda to naj bo, kakor hoče. Med mestnimi hišami, ki so bile največ pritlične in obdane z lesenimi ograjami, se je prijetno odlikoval enonadstropni dom našega magistra z napisom: "Schola latina". V šolska okna so bile vdelane prave šipe, kar je bilo nekaj posebnega za tiste čase, ko je ljudem namesto steklenih plošč pri oknih še služila tanka roženina, mehurji, kožice in druga prosojna tvarina.

"Heja! Mars v svetišču Minerve," vzklikne magister stopivši v sobo, kjer je poleg starega kolaboratorja pri mizi sedel vojak v oklepu.

"Oh oče, k slovesu prihajate," se veselo oglasi mlada deklica in vzame magistru palico in kapo. Vojak pa je prijateljsko stresel roko magistru, ki je skrbno povpraševal, zakaj je tako oborožen. "Robur et aes triplex circa pectus. Menda vendar ne idete že na cesarja?' '

"Ne," odgovori vojak, "na vojsko pojde Vitovec sam z grofom. Zdaj pa se odpravljamo proti Žalcu pozdravi nekaj gostov s Kranjskega, ki gredo cesarju na pomoč."

'Bella, horrida bella!" je vzdihoval mož. "Quidquid delirant reges, plectuntur Achivi. Hvala Bogu, da ne pojdete proti Dunaju in da ločitev ne bo dolga."

"Na srečno vrnitev še eno kupo!" je napival kolaborator, in sunil s komolcem Petacija: "Gospod Vit nam je poslal tega vrlega malvazijca."

'Oj sladki dar Bakhov!" je vzkliknil ta, zahvaljujoč se darovavcu.

'Bakhov sicer ni," je popravljal Vit, "ampak kneginja nam ga je dala in jaz sem mislil z njim razveseliti gospodično Kornelijo. A ne mara ga; svojeglava je."

"Kakor vse ženske," je razlagal Petacij in opiraje se na množico citatov dokazoval, da je bil ta spol že za rimske republike hudomušen, Toda "amantium ira amoris integratio est", je sklenil smeje se; "malo tednov še in poroko bomo praznovali. Potlej pa boste kakor beatus ille s svojo ženko živeli na gradiču. Koridon in Amarilis."

"Ha, ha, ha, magister Petacius vedno pravo zadene. Torej pijmo na dobro srečo," se je zopet oglasil kolaborator.

"Kdaj pa zdaj pridete? Midva morava še svojo heraldično razpravo dognati."

"Oh oče," se nasmehne Kornelija, 'to je gospod Vit gotovo danes že dognal; vso uro mi je razlagal — čakajte, o čem že!"

"O čemer smo zadnjič že govorili," je dejal vitez prostosrčno: "zakaj so enostavni grbi imenitnejši od sestavljenih, enobarvni od pisanih; kaj pomeni zlato v heraldiki, kaj srebro; koliko opravi meč, kopje, krogla in puščica proti ploščatemu, luskinastemu in verižnemu oklepu."

"In platnenemu," seže v besedo Petacij; "to bi bili morali tudi omeniti, kajti thoraces lintell so velikega pomena v stari zgodovini."

"Oh ljubi oče," je dejala Kornelija, "ali vaju ta reč res zanima, ali hočeta le mene dražiti? Glejte, včeraj je bil pa ples v gradu na čast dunajskim poslancem in ne da bi bil gopod Vit o tem le besedico črhni in mi povedal, kako je bila opravljena kneginja, kakšen lišp je nosila gospa Hohenwartova, kakšnega gosopdične soteške, lemberške."

'Tega vsega si jaz ne zapomnim,' 'je dejal oni. "Lepo je bilo neizrečeno, vse se je svetilo in bleščalo in Vitovec je dejal, če bi mu grof dovolil, da bi pobral vse te nepotrebne dragocenosti, nabral bi zanje vojakov, da bi z njimi tri nemške cesarje gnal na Turško."

V tem trenotku se začuje trobenta in pred hišo pridirja Vitov hlapec in mu pripelje konja. Vitez je vstal in Kornelija mu poda čelado in železne rokavice.

"Če pa padete v boju," reče za slovo Petacius, "potem bodite brez skrbi; naredim vam na grob napis, kakršnega bi se Simonides ne sramoval, da bo pozni vnuk obstal pred njim in bral: Hic moriens peperi comiti patriaeque triumphum, Petacio lacrimas, nomina magna mihi. In vprašal bo nemara, kdo je bil ta Petacius."

Vitez zasede konja in odjaše. Spotoma pa se obrne na starega, čemernega hlapca Jerneja ter ga ošteje, zakaj ga ni počakal pri grajskih vratih, kakor mu je velel.

"Gospod," je dejal oni in pognal konja, da sta prišla vštric, "kaj bom tam čakal, da naju bodo obirale babe, ki po vodo hodijo! Ali me ni že hlapec nadkonjarja Rožekarja vprašal, kje ste? Latinsko se učite pri učitelju, sem dejal, in menite, da mi je verjel? Za meče sva prijela in ves krvav je bil, preden sem ga k temu prisilil. Bog mi odpusti grehe, žensk in igre in pijače se ne more človek nikoli dosti ogibati. Vi pa le vedno silite v pregreho."

"Oj ti hinavec!" je zavrnil vitez svojega mentorja, čigar robatost ga je nekoliko jezila, nekoliko kratkočasila; "ali ni dekle moja nevesta?"

"Tem slabše!" se je jezil oni. "Nisem se zastonj bal, da boste izpodrinili kakega krojača ali črevljarja. Ampak jaz taki grajski gospe ne bom služil, nikdar! Rečem pa: veselil sem se, da vam bom na svoje stare dni pestoval otroke in jih učil samostrel prožiti in puščice nasajati. No, vidi se, da bodo zagrabili rajši za grablje in motiko. Zatorej toliko že danes: kadar boste pisali pismo, dali boste tudi meni slovo."

"obiš ga, kadar hočeš, in če prav danes. Jaz te ne držim."

"Vem, da ne," tarna oni, "ker ste do konca zaslepljeni, in če se vas Bog ne usmili po mojih molitvah, boste storili nesrečnega mene in sebe in jaz sem pri vsem tem popolnoma nedolžen. Zatorej le po pameti, gopod milostivi, le po pameti!"

Med takimi dobrimi nauki sta došla tropo konjikov, ki se je pomikala proti Žalcu, in krepostni Jernej se je ločil od svojega gospoda.

Gospodična Kornelija pa je brezskrbno gledala skozi okno, kako so se ulice oživljale. Meščani vsakovrstno oboroženi so se zbirali v gruče ,ogledovali in poskušali svoje orožje, pomenkovali se in šalili. Marsikateri pogled se je obrnil proti oknu in marsikateremu mladeniču je glavo povzdignila misel, da ga morebiti gleda svetlo oko plavolase deklice. Domišljavi gospod Mavroh je zaupljivo namignil z očmi in se s svojim najljubeznivejšim smehljajem priklonil tako vsiljivo, da je deklica zbežala od okna. Petacius pa je preganjal svojega Pegaza po sobi gori in doli, zdaj sedel na klop, zdaj pogledal v debelo knjigo in štel na prstih stihe. Ura na pesek, ki je stala v bogato izrezanem okviru, je bila že skoro potekla in magister je vprašal, kje je Polona.

"Tetka?" je dejala deklica. "Ta je šla v cerkev. Toda takoj mora priti. Pogledam skozi okno, če že gre."

Ta hip pa vstopi Polona. Petacijeva sestra, ki mu je po smrti njegove žene gospodinja v hiši.

"Že zopet pri oknu?' 'je karala Kornelijo, obešaje velik molek na steno; 'v spotiko pametnim ljudem in vzpodbudo brezbožnim! — Glej ga ,krojača Mavroha, kako stoji razkoračen in napihnjen kakor Lucifer, ves v trakovih, da vihrajo okrog njega kakor lasje kralja Absalona, in hlače ima ohlapne in široke, da bi tri plašče naredil iz njih, prava mreža nastavljena nedolžnim očem, kakor so rekli pater Anzelm. In kako mu štrle oči se mproti oknu. Mesec dni še ni, kar je pokopal pridno ženo in že gleda po drugih."

"Polona, Polona!" tolaži Petacius; "kar tiče Absalona, moraš vedeti, da ni bil še kralj in krojača Mavroha ne smeš primerjati z Luciferjem in če se zdaj po ženskah ozira, je bolje, kakor če bi se bil prej."

(Dalje prihodnjič)

V blag spomin

SEDME OBLETNICE SMRTI LJUBLJENEGA SOPROGA IN SKRBNEGA OČETA

Joseph Soršek

ki je zaspal v Gospodu dne 10. oktobra 1943

Sedem let je že minilo,
odkar zapustil si nas Ti,
a Te nismo pozabili,
v vednem spominu si nam Ti.

Sladko spavaj v tihem grobu,
to želimo Ti prav vsi,
pa plačilo večno vživaj
tam pri Bogu v večnosti.

Tvoji žalujoči:
GERTRUDE SORŠEK, soproga
in OTROCI

Cleveland, Ohio, 10. okt. 1950.

HOT WATER COSTS LESS WITH AN AUTOMATIC

bryant Blue Seal GAS WATER HEATER

AUTOMATIC!
FASTER HEATING!
INSULATED!

Have all the healthful hot water you want for all your needs . . . faster and cheaper with this Bryant Blue Seal Gas Water Heater. Easy temperature selection! 10-YEAR PROTECTION PLAN!

SEE IT NOW AT

A. J. Budnick & Co.
PLUMBING & HEATING
6631 ST. CLAIR AVE.
Bus. Tel.: UT 1-4492
Residence: PO 1-0641

M. S. M. S. M. S. M. S. M. S.

Po skoro 15 letih z vodilnimi družbami prinašamo naselbini NOVO POSLUGO

?

Pazite za naznanilo

Thomas Flower Shop

CVETLICE za vse prilike
Šopke in cvetlice lahko brzojavimo na vse kraje
Andy, Albin in Fred Thomas (Tomc), lastniki
15800 Waterloo Rd. - IV 1-3200

ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo.
IVanhoe 1-4221
18115 NEFF ROAD

Protect Against VITAMIN DEFICIENCY With

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

Each One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule furnishes the full basic daily quantity of five vitamins whose requirements in human nutrition have been established.

You can't buy better vitamins no matter what you pay for them. One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules are guaranteed to be full potency, as shown on the label.

Make One-A-Day your Buy Word for vitamins. Get them at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

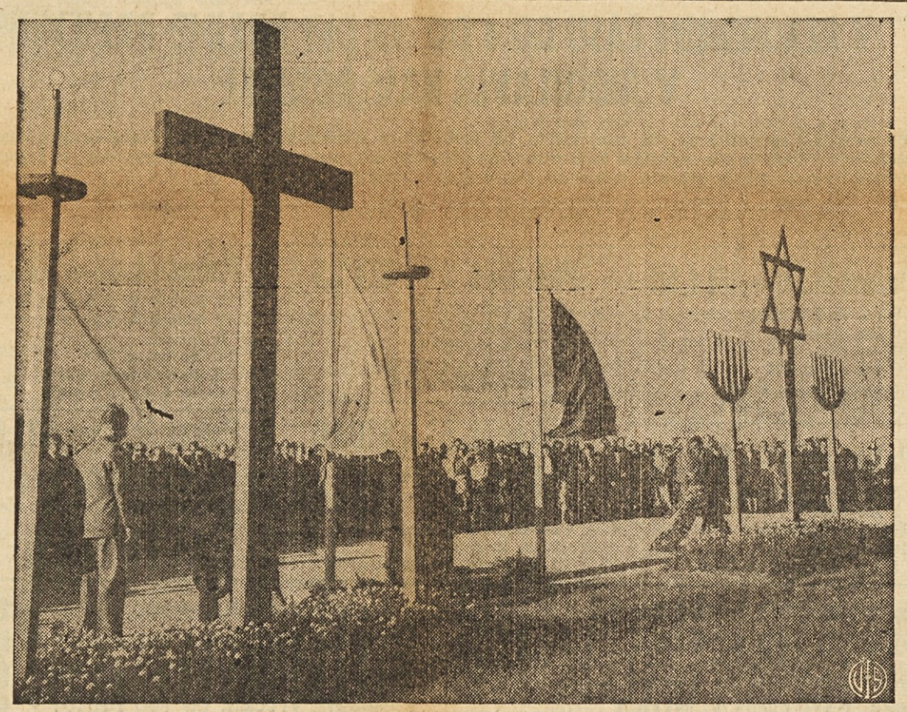

Resen spomenik. — V navzočnosti avstrijskega prosvetnega ministra, zastopnikov bavarske vlade in francoskega zastopstva se je vršila resna slavnost odkritja spomenika borcem za svobodo, ki so umrli v koncentracijskem taborišču Dachau pri Munchenu na Nemškem. Spomenik stoji nad množičnim grobom jetnikov v bližini nekdanjega taborišča.

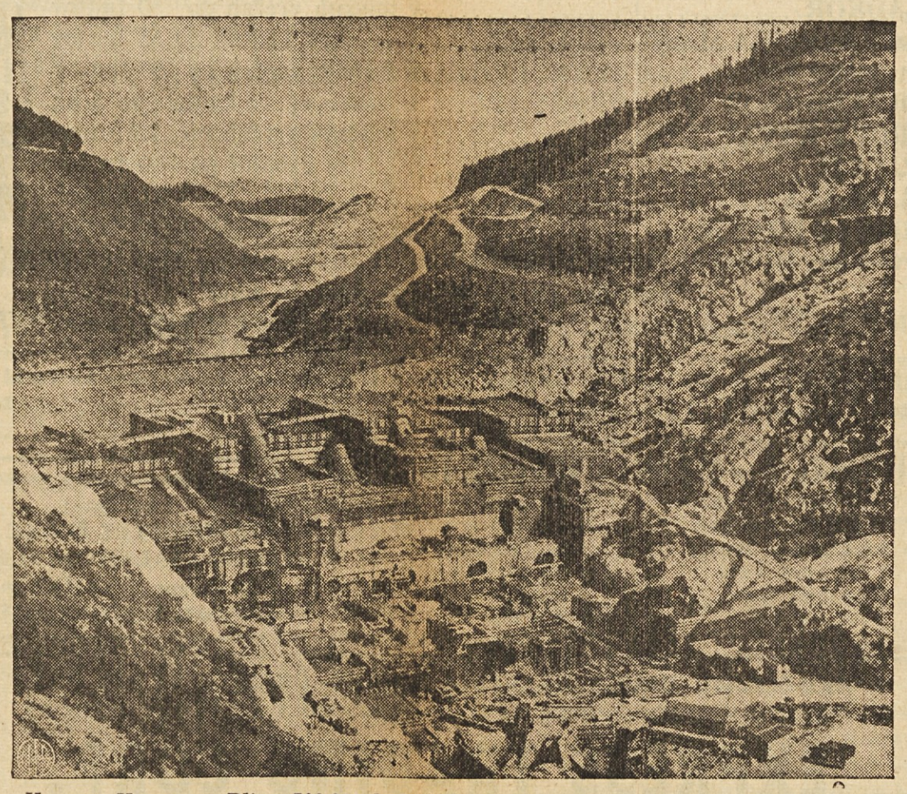

Hungry Horse. — Blizu 500,000 kubičnih yardov cementa so porabili za Hungry Horse jez, ki se dviga 174 čevljev visoko v globoki strugi Flathead Riverja v severozahodni Montani. Ko bodo vse naprave dograjene, bodo dajale 285,000 kilivatov električne sile.

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom KSKJ po 4% obresti

nečlanom po 5% obresti

na zemljišča in posestva

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS
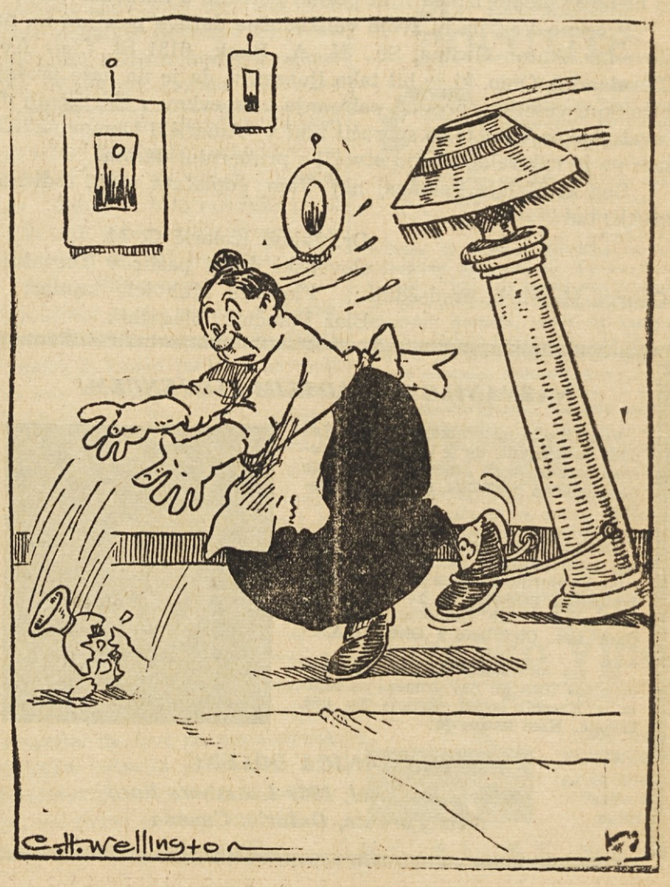
—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride